

CE-mærkning

af vejudstyr, stålportaler og byggevareforordning

Det har længe været kendt, at de store vejportaler, stibomme og andre stål- og aluminiumskonstruktioner inden for vejsektoren snart skulle CE-mærkes i henhold til Byggevaredirektivet. Vejdirektoratets forskrifter er blevet tilpasset CE-mærkningen, men nu er fristen udsat. EU's stående byggeudvalg besluttede i januar med stor majoritet, at udsætte slutdatoen i overgangsperioden for CE-mærkning af stål- og aluminiumskomponenter fra 1. juli 2012 til 1. juli 2014.

Af seniorkonsulent Jens Gorm Rasmussen, Dansk Standard
jgr@ds.dk

Udsættelsen af slutdatoen for CE-mærkning af stål- og aluminiumskomponenter sker efter, at flere EU-lande har tilkendegivet, at man ikke kan nå at gennemføre kvalifikationen af deres smedeværksteder i henhold til DS/EN 1090-1. Årsagen skyldes primært to forhold. I 10 lande er der endnu ikke notificerede organer til gennemførelsen af kvalifikationen. Og antallet af værksteder i Europa, der skal kvalificeres, er så stort, at man ikke kan nå at sagsbehandle alle værksteder inden overgangsperiodens udløb.

En række værksteder havde været nødt til at sende produkter på markedet "ulovligt" uden CE-mærkning, hvis udsættelsen ikke var gennemført. På denne baggrund er udsættelsen velkommen mange steder. Jo tættere vi har været på slutdatoen, jo større frustrationer har vi kunne mærke på virksomhederne.

Udsættelsen til 1. juli 2014 betyder, at myndighederne ikke kan kræve CE-mærkning før denne dato. CE-mærkning har været muligt siden overgangsperiodens start 1. januar 2011, såfremt værkstedet var kvalificeret hertil. De værksteder, der er i gang med processen frem mod CE-mærkningen, vil uden tvivl fortsætte, da det vil give dem en kundemæssig fordel. For de virksomheder, der ikke er i gang med processen, så er de 2 år ekstra lige nøjagtig nok til at nå i hus, hvis de starter nu.

Klokken falder snart i slag for CE-mærkning af vejskilte

På vejudstysområdet er det nu kun CE-mærkningen af stationære skilte (EN

12899-1) og kantpæle (EN 12899-3), der ikke skal CE-mærkes i dag, men den 1. januar 2013 falder klokken i slag for denne type vejudstyr.

Det betyder, at fra den 1. januar 2013 skal alt vejudstyr fra vejsøm over trafiklys, støjskærme og belysningsmaster mm. til vejskilte være CE-mærkede for at blive markedsført og solgt lovligt i hele EU.

Fra Byggevaredirektiv til

Byggevareforordning – hvad betyder det?

I artiklen sidste år nævnte jeg Byggevareforordningen (CPR), der netop var vedtaget, ville erstatte Byggevaredirektivet den 1. juli 2013. Nogle af ændringerne blev beskrevet, men vi er nu tættere på ikrafttræden, og der er skabt større overblik over ændringerne. Og med lige godt ét år til, at CPR træder i kraft, er der kun nogle få ting, der udestår. Forordningen (CPR) er jo i modsætning til Byggevaredirektivet direkte lovgivning, hvilket betyder, at de lande, der tidligere har betragtet CE-mærkning som frivillig, bliver nødt til at følge lovgivningsteksten.

• Hvad sker der

den 30. juni 2013 kl. 24.00?

Der opstår ikke et sort hul den dag forordninger tager over. De udarbejdede standarder fortsætter, og de notificerede organer, der er udpeget under Byggevaredirektivet, kan fortsætte. Det, producenterne skal være opmærksomme på, er, at CE-mærkningen skal ske på baggrund af en ydeevnedeklaration (DOP= Declaration Of Performance). Denne DOP kan udarbejdes på baggrund af en standard med et anneks ZA, som det ser ud i dag.

• Bæredygtighed – det 7. væsentlige krav

Formelt træder hele forordningen i kraft 1. juli 2013, men det betyder ikke, at produ-

centerne skal stå med en LCA-analyse dagen efter for at kunne dokumentere dette. Det 7. væsentlige krav skal indarbejdes i de enkelte standarder, men først efter et mandat/bestilling fra EU-Kommissionen.

• Forenklede procedurer

De forenklede procedurer, som mikrovirksomheder kan gøre brug af ved attesteringsystem 3 og 4, mangler at blive beskrevet af EU-Kommissionen.

• Ny terminologi!

Mange af begreberne skifter navn fra direktivet til forordningen. Det kommer f.eks. til at hedde "bestemmelse af varetypen" i stedet for "førstegangsprøvnings" (ITT). Du kan se de fleste ændringer i skemaet i tabel 1.

• Nyt Anneks ZA i standarderne

Med den ændrede terminologi skal alle Anneks ZA revideres, men dette er i princippet kun en redaktionel ændring, og vi forventer, at dette vil forløbe glidende.

• DOP – Ydeevnedeklaration

Omdrejningspunktet for CE-mærkning i henhold til Byggevareforordningen vil være Ydeevnedeklarationen (DOP= Declaration Of Performance). DOP er en sammensmeltning af den nuværende CE-mærkning og overensstemmelseserklæringen. Der vil i fremtiden således ikke skulle udarbejdes en overensstemmelseserklæring.

• Digital CE-mærkning

Forordningen tager udgangspunkt i, at CE-mærkningen så vidt muligt skal anbringes på byggevaren, og da det bliver muligt at gøre sin CE-mærkning digital, vil det åbne for interessante muligheder. Producenten vil så kunne anbringe en

minimal CE-mærkning på produkt eller emballagen med et link til en hjemmeside eller med en QR-kode.

• **Produktkontakt punkt**

Et af de nye tiltag i CPR er, at medlemslandene er forpligtede til at etablere et kontaktcenter, hvor virksomheder fra udlandet kan stille spørgsmål om, hvilken betydning lovgivningen i Danmark har for brugen af byggevarer. Det kan være spørgsmål om reglerne i Bygningsreglementet eller

spørgsmål til vejreglerne. Kontaktpunktet er forpligtet til at svare inden for 15 dage, men vil i opbygning ligne Byggevareinfo.dk. Det danske kontaktpunkt, der er gået i luften på www.danishcprcontactpoint.dk, når dette blad udkommer, vil linke til kontaktpunkterne i andre lande, så danske virksomheder kan stille spørgsmål til byggevarers anvendelse i udlandet.

• **Markedsovervågning**

CPR forpligter ligeledes medlemslandene

til at gennemføre markedsovervågning i lighed med de markedsovervågninger Danmark har gennemført de sidste par år. I løbet af foråret vil Danmark gennemføre en markedsovervågning parallelt med 7 andre EU-lande på det samme produkt.

På EU-kommissionens hjemmeside er der oprettet en hjemmeside for CPR, der hele tiden opdateres med FAQ. Du finder den på http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/construction/index_en.htm

Byggevareforordningen/dansk	Construction Products Regulation/CPR	Byggevaredirektivet/dansk	Construction Products Directive/CPD
CE-mærkning	CE marking	CE-mærkning	CE marking
Ydeevnedeklaration	Declaration of performance/DOP	EF-overensstemmelseserklæring	EC Declaration of Conformity
		EF-typeattest	EC Certificate of Conformity
Notificeret organ	Notified body	Autoriseret certificeringsorgan	Approved certification body
Typeprøvning	Type testing	Førstegangsprøvning	ITT – Initial Type Testing
Typeberegning	Type calculation		ITC – Initial Type Calculation
Vurdering og kontrol af ydeevnens konstans	Assessment and verification of constancy of performance	Attestering af overensstemmelse med tekniske specifikationer	Attestation of conformity with technical specifications
Systemer til vurdering og kontrol af ydeevnens konstans	Systems of assessment and verification of constancy of performance	Ordninger for attestering af overensstemmelse	Methods of control of conformity
System 1 og 1+ Attest for byggevarens ydeevnes konstans	Certificate of constancy of performance of the product	EF-typeattest	EC Certificate of Conformity
System 2+ Overensstemmelsesattest for fabrikkens egen produktionskontrol	Certificate of conformity of the factory production control	EF-typeattest	EC Certificate of Factory Production Control
System 3 Bestemmelse af varetypen	Determination of the product-type	Førstegangsprøvning af varen (ITT-rapport)	Initial type-testing (ITT-report)
Europæisk vurderingsdokument	European Assessment Document EAD (uofficiel forkortelse – findes ikke i CPR)	1) Europæisk teknisk godkendelse 2) Retningslinjer for den europæiske tekniske godkendelse	1) European technical approval/ETA, kendt som en CUAP (common understanding assessment procedure) 2) Guidelines for European technical approval, kendt som en ETAG-guideline
Tekniske vurderingsorganer	Technical Assessment Bodies TABs (officiel forkortelse – findes i CPR)	Godkendelsesorgan Medlemmer af EOTA (i DK ETA-Danmark)	Approval Body member of EOTA

Tabel 1. Ændrede begreber efter navneskift fra direktiv til forordning.